

PRESENTACIÓ

Patrimoni humà: fra Josep de la Concepció

Quan pensem i parlem de patrimoni, és força habitual i general que a tots ens vinguin al cap grans o petits edificis que van des de catedrals i castells fins a masos o fàbriques, belles escultures de fusta o pedra que podrien representar imatges marianes o retrats de l'alta noblesa, o bé, i seguint parlant de patrimoni, que fem referència als grans exemples de la pintura amb autors com fra Angelico, Sandro Botticelli, Diego Velázquez o Salvador Dalí, entre molts i molts d'altres. De fet, només cal veure els centenars de publicacions que sota títols tan genèrics com *Història de l'art* recullen en les seves pàgines un recorregut cronològic per les principals representacions d'aquestes conegudes com a *arts majors*, i obviem d'altres mostres d'expressió artística com són la ceràmica, la música, la poesia o la dansa, la fotografia, el cinema o el teatre, a més de mostres d'art corporal, art digital, art urbà, decoratiu, industrial o d'oficis. No pensem, a més, en la visió occidentalista que sempre s'ha donat a les diverses expressions artístiques, i releguem a un paper merament anecdòtic i puntual tot aquell art que no era d'àmbit europeu (com el precolombí, l'africà, l'indi, el xinès, el japonès o aquell present en els territoris insulars del Pacífic). Tot plegat, però, és un altre debat que ara no podem obrir.

Des de l'IEV hem volgut posar fil a l'agulla i anar recuperant per a tots i amb certa periodicitat una part d'aquest patrimoni que sempre ha quedat relegat a altres concepcions i conceptes: el patrimoni humà, aquell que el conformen les persones que acaben generant les obres i peces d'art de les quals tots acabem gaudint-ne. Si en una anterior edició (2013) ja havíem recuperat la figura de l'arquitecte Josep M. Vives i Castellet amb una jornada dedicada a la seva vida i obra i una publicació, ara ens hem volgut centrar en fra Josep de la Concepció (1626-1690), un tracista d'època barroca molt poc conegut a la ciutat que el va veure néixer, però, en canvi, molt reconegut fora del nostre territori més proper.

Al voltant de la seva figura es van celebrar el dissabte 4 d'octubre de 2014 diverses xerrades i intervencions amb destacats experts en la matèria: els professors Josep Llop, Carme Narváez o Sofia Mata ens aportaren des de la seva òptica

diversos aspectes del món d'en fra Josep que es troben recollits en aquests QdV. Anteriorment, però, se celebraren d'altres actes al voltant d'aquest personatge i el seu temps, com un contacontes amb Carles Alcoy que repassà una part de la literatura que triomfava en els segles XVII i XVIII o un concert de música barroca a l'església de Sant Antoni a càrrec del grup vocal i instrumental Psallite Capella de Música amb un repertori que va incloure dos villancets i un motet del compatriota Jaume Casellas, a més d'altres obres de F. Soler, F. Salvat i J. Lamarca, totes d'època barroca. Així mateix, es va dur a terme una conferència dansada sobre els sons i els balls de principis del segle XVIII, sobretot aquells que arribaren arran de la caiguda de Barcelona: *1714 i el pas de la dansa d'escola ibèrica a la moda «a la francesa»*. I no s'ha d'oblidar l'exposició *Fra Josep de la Concepció. Mestre tracista*, que va embellir l'escala i el claustre de Sant Roc durant uns quants mesos de l'any passat.

La feina que portem feta tant des de l'IEV com des d'altres institucions de la ciutat en aquest camp de recuperació de personatges és notablement destacable (Jaume Huguet, Lluís Bonifàs, Narcís Oller, Bonaventura Casas, Carles Cardó, Vives i Castellet, Cèsar Martinell, Jaume Mercadé, la nissaga Català, Robert Gerhard, Josep Busquets...), però aquella que encara ens resta per fer és, certament, aclaparadora: recuperar figures puntals en els seus diversos àmbits com el polític Pau Baldrich, el pintor Jaume Pons, el músic Jaume Casellas, l'historiador Francesc Puigjaner, l'escultor Anselm Nogués, el fotògraf i historiador Francesc Blasi o l'aviadora Dolors Vives, entre molts d'altres, són propers reptes que cal plantejar-se seriosament en els darrers anys.

Esperem que aquesta publicació sigui un pas més en aquest camí que voluntàriament hem escollit per poder recuperar i posar en vàlua el paper de grans figures de la nostra història més propera.

ÀNGEL GASOL SEÑORÓN
Director de *Quaderns de Vilaniu*